

MAROSUJVÁR

A marosujvári függetlenségi és 48-as pártkör hivatalos lapja.

A LAP ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre 8 k. Fél évre 4 kor. Negyed évre 2 kor.
Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr. NAGY SAMU.

A lap társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági
részét szerkeszti.

BERNHARD ARNOLD.

Szerkesztőség: Király-utca 33. sz.

Kiadóhivatal:

Fűssy J. könyvkereskedése.

Marosujváron, Mikó-utca 14. szám.

Március idusa.

Hatvan éve már, hogy ifju lelkek
tüzeből kipattant a szabadság fenséges
gondolata.

Mi kellett e gondolat megvaló-
sításához? Mi kellett, hogy magába
szivhassa az ember a pirkadó hajnal
űdítő levegőjét?

Megtörni a csontkamrák fekete
páncélját, melyekben századokon át
lappangott a földi szentháromság, a
szabadság, egyenlőség, testvériség.

S a csontkamrák bitorolt ereje
megtörött!

Egy szép tavaszi napon három
szót irt nyugodtan az égre a szabadság
angyala, mely szétlővéllé fényét az
egész Európán. Lángra gyultak tőle
az elnyomott lelkek s a lángban
megacélozódott az akarat. A nyugati
fény hazánk földjére is átszórta
sugarát. A természet ébredésével ismét
megszólalt a tárogató. Eszünkbe jutott
régic dicsőségünk, felébredt nemes
büszkeségünk. Szárnyra kelt a szabad
gondolat, végig harsogott a délibábos

rónán, visszhangzott Erdély s a
Kárpátok ormain a szabadság szózata.

Megértették mindenütt a szózat-
nak szavát.

És az erdélyi magyaroknak szívet
megdobogtatta az egységes Magyarország
gondolata: inkább fájt most nekik,
hogy osztozkodó királyok hajdan bus
időkben kettévágták az anyaországot.
S mikor azon a dicső márciusi napon
a nemzet lánglelkű ifjait homlokon
csókolta a szabadság angyala, hogy
megalkossák a függetlenség alap-
tételeit, ott látjuk a 12 pont között!
kivánjuk az uniót Erdélyyel!

..... Ámde alig hangzott el a
„Talpra magyar“ gyújtó szava, alig,
hogy átölelték egymást a hon szabad
polgári, már ott bujkált az irigykedés;
s míg az anya büszke öntudattal
örvendezett, hogy szabad hazának
szabad gyermeket adhat, a felszabadult
sajtó alig hogy szétszórta a nemzeti
érzés első harmatcseppjeit, már el-
lenünk támad évszázados ellenségünk.

E hon idegen ajku lakói között
a pokol tüzét szítja ellenünk, Mézes

jövőt ígér a haza nem magyar ajku
flainak, kik e ravasz fogásban bizva
elfeledték, hogy a világtörténelemben
páratlanul álló nagylelkűséggel része-
sévé tettük őket a legszebb alkot-
mányoknak: önállóságot követelnek,
cimerért, külön fejedelmekért sóhaj-
toznak... Összecsap az ország felett
a honfi viszály sötét vészfellege.

..... Csodák történtek ezután
... Felistenek vették át a honmentés
munkáját... Kossuth szava végig
harsan a magyar hazán... Ifju és öreg
harcra kél s a lámuló hazaszeretet
glóriával aranyozza be a honvéd
fegyverét.

..... Hajh! miért borul felleg a
világosi mezőre, miért győzedelmes-
kedett a gonoszság ördöge a dicső
eszmén? Talán azért, hogy a hősök
lelke az eszményiség hazájában éljen
örök életet s hogy a lesújtott
Prometheuszt a nemzet a maga
megváltójává avassa?!

Szép Magyarországon ismét már-
ciusi gondolatok hevitik a magyar
lelkét. Közeleg a jövő, mikor

TÁRCA.

Márciusi emlékek.

Kézli: **Szentgericzél Nagy Géza**, kir. s.
tanfelügyelő.

Most mikor az egész ország egy szív-
vel, lélekkel ünnepli meg a magyarszabad-
ság első leheletének 60-ik évfordulóját,
mikor a márciusi szent napokon mindnyá-
junk figyelme a nagy eseményekre fordul;
nehány percet óhajtottam én is azoknak
szentelni, akik az ember és magyarság
jogaiért lelkesültek, majd halált megvető
bátorsággal küzdöttek végig szabadsághar-
cunk nagy napjait.

Féltékenyen őrzött kicsiny családi le-
véltárunk megsárgult papírjait lapozgatva
nem egy érdekes adatot olvastam el, a
nekünk mindig emlékezetes napokról.

Az iratok között van meg a „Márciusi
csárdás“ és „Gróf Teleki Sándor ereklyé-
iról“ szóló leírás is. Azt hiszem kedves

kötelességet teljesítek, mikor szűkebb hazám
bérci közé visszakerülve, történeti sorrend-
ben közölve átadom a nyilvánosságnak.

1848. március 6-án a bécsi (Wien)
Sophtensaal magyar származásu bérlője
magyar táncvigalmat hirdetett.

A megelőző napokon nagyon aggasz-
totta e mulatság Lajos főherceget és Met-
ternichet. A főherceg báró Jósika Samu
erdélyi kancellár által akarta meggátolni
a bál megtartását. Jósika, a tősgyökeres
erdélyi magyar mágnás számolva a hely-
zettel, nem-mel felelt Metternichnek, mire
a jelen volt Desseoffy Emil elgondolkozva
jegyezte meg: valóban lehetetlen... a
kedélyek anélkül is elvannak mérgesedve
és akár németül, akár magyarul — mégis
csak Vulkánon táncolunk mi már... A
hirdetett magyar táncvigalmat megtartották.
A természet selyemből való nemzeti színű
lobogók, füzérek és a magyar országgyűlés
egy-egy kiváló liberális szónokának arcképe
diszította. — A nők magyaros öltözetben

jelentek meg. Egymást váltotta a gyöngyös-
párta, leeresztett selyemszalagos hajfonat,
arany — és ezüstcsipkés nógrádi főkötő.
A bérlő magyaros virágcsokorral, cime-
res táncrenddel fogadta az érkező höl-
gyeket.

Az első csárdást a pesti Kovács József
zenekara alig három párnak húzta, köztük
volt báró Orczy Béla, aki igazi magyaros
ügyességgel cifrázta. A béli közönség karéj-
ban állta körül a táncolókat, gróf Sándor
a híres lovas, aki boldog volt, ha apósát
boszanthatta, egyre biztatta a táncolókat.
— Hogy prűszköl majd az öreg, ha hallja
holnap reggel a bálnak híret, mondta diadal-
mas mosolylyal Teleki László grófnak, aki
Pozsonyból rándult fel e bálra.

A példa ragados volt. A második csár-
dást már tíz párnál is többen táncolták.
Köztük olyan joghallgatók is, a kiknek fo-
galmuk sem volt elődeink daliás táncáról.
Kezüik, lábuk mozgott, mint a cséphadaró
és homlokukról patakozott a verejték, de
azért világerő sem hagyták abba

“Le Delice“ a legjobb szivarka-hüvely.
Kapható FÜSSY J. könyvkereskedésében

belátandja az egykor győzedelmeskedő nyers erő, hogy a magyar nemzet ezeréves alkotmánya tiszteletet gerjesztő szent kincs, szilárd szirt, melyet erőssé a honfi lelkek lángoló hazaszeretete tett.

... Nincs mit csüggednünk! Jöhet talán ismét idő, hogy ellentünk támad az ellen, de a szabadságnak ránk tűző sugára erőt ad majd karjainknak...

Ez a remény a márciusi eszmék legszebb tanulsága.

Törekvéseink.

Számoljunk -- de röviden, Magyarország külkereskedelmi forgalma 1906-ban volt koronában:

Cukornemű behozatal 9.847,515, kivitel 707,217, különbözet 9.140,298. Pamut, pamufonalak és pamutárak, behozatal 222.922,379., kivitel 24.505,234., különb. 208.427,145. Len, kender és jutaárak, beh. 35.203,874., kiv. 8.535,4010, különbözet 26.668,464. Gyapju és gyapjuárak, beh. 133.701,497, kiv. 34.953,342, különbözet 98.738,115. Selyem és selyemárak, beh. 47.261,220, kiv. 9.216,956, különb. 38.044,264 Konfekcinált áruk (ruhák, kalap) behozatal 80.873,518, kivitel 5.983,447, különbözet 74.890,071. Szalma és háncaárak, behozatal 2.225,766, kiv. 997,271, különb. 1.228,495. Papiros és papiros áruk, beh. 30.430,284, kiv. 13.071,312, különb. 17.358,972. Kaucsuk, guttapercha és az ezekből való áruk, beh. 10.019,471, kiv. 5.670,840, különbözet 4.348,631. Viaszkos vászon beh. 3.660,022, kiv. 2.567,355, különb. 1.092,667. Bőr és bőrárak 83.234,669, 30.655,126, különb. 52.579,543. Szücsárak, beh. 7.243,030, kiv.

967,940, különb. 6.275,090. Fa és esontárak, beh. 34.757,132, kiv. 14.545,711, különb. 20.211,421. Üveg és üvegárak, beh. 15.230,627, kivitel 3.396,268, különbözet 11.834,359. Kőárak, beh. 6.689,752, kivitel 2.558,572, különb. 3.131,180. Agyagárak, beh. 11.437,981, kiv. 1.932,706, különb. 9.505,275. Gyertya és szappan behozatal 9.652,416, kiv. 1.189,594, különb. 8.472,822. Irodalmi és műtárgyak, beh. 13.355,160, kiv. 3.043,825, különb. 9.311,335. Behozatal összesen: 767.766,217, kiv. 166.495,126, különbözet 602.268,184.

Behoztunk tehát 602 millió korona értékben olyan árukat, melyeknek eredeti anyaga kender, len, szalma, farostok és a szemétdombjainkrol összeszedett rongyok és hulladékok.

Az előbb felsorolt milliókkal megfizetett iparcikkek anyagának értéke alig tehető 40—50 millióra, vagyis a munkabér, a csomagolás, a kezelés és az ügyvitel révén fizettünk évente több mint 550 milliót.

Ez az 550 millió a külföld, de legkivált Ausztria népének zsebébe vándorolt s hazai piacaink vesztésre, náluk jött forgalomba. És ez így tart évtizedek, évszázadok óta. Ezen a címen fizettünk mi évente 600 millió koronát meghaladó hűbéri adót Ausztria népének.

Minden fillér, a mit abból a rémséges összegből a hazában élő munkásoknak és iparosoknak megmentünk, a mi piacaink forgalmát növelné s gazdasági függetlenségünk erőteljesítőit gyarapítaná. A folytonos adózás ellenben kiszípolozza lassanként összes gazdasági erőnket, elsorvaszt és végelgyengülésünket idézi elő.

De hát nem érezzük-e ennek a függő helyzetnek megalázó voltát is?

Vajjon miben különbözünk mi az afrika belsejében élő vademberektől? Nem adjuk-e oda mi is csillogó, értéktelen üveggyöngyök fejében aranyunkat, buzánkat és

elefántesontunkat, erdeinknek évszázadokon át növekedett sudar fáit?

Tennünk kell tehát, de haladóktalanul, ha nem akarunk a külföld gunyos szánakozása mellett megsemmisülni.

A hétről.

1908. március 8.

Visoki sabore.

Ismét itt vannak a mi kedves testvéreink. Itt van a krobóthorda, s mindjárt első intrádára botrányokat provokált a képviselőházban. Főkolompusok, ez a Supiló nevű politikai iparlovag, ismét a régi módi szerint kezdte szereplését és uorvátul vakantotta el magát: visoki sabore. . .

Ez alkalommal azonban ennél nem jutott tovább, mert a felzuduló harag a tor-kába ragasztotta az egész mássalhangzó-kongresszust.

A képviselőházban különben még mindig a házszabályrevízió körül folyik a vita. És persze Lengyelék viszik a szót. No meg Polónyi, ez a lehetetlenné vált figura. Tarka ugráló logikájú beszédekkel döngetik azt a várfalat, amelyet a kormány éppen a magyar nemzeti irány hegemoniája érdekében emelt.

Lengyelék különben működésüket már a választókerületekre is kiterjesztették. Bejárják a vidékeket és mindennütt agitálnak a függetlenségi párt ellen. Apró kis kutyuskák ugatása ez, mely nem érinti a függetlenségi pártot. Hadd mulassák ki magukat. Nagyképiüködjének csak tovább és mutassák be önhittségüknek nap-nap mellett egy egy újabb számalmas karikatúráját. Mert hiszen az sohasem baj, ha valaki nagyon sokat tart magáról. Mások ugyanis annál kevesebbet tartanak róla, így aztán az egyensúly helyreáll.

E héten a „Neue Freie Presse“-nek

Mikor Kovács keresztbe tette a vonót és a magyar ifjak a csárdás folytatását követelték, a német diákok hangoztaták legjobban: Hot folt. . . Hot folt. . . Kovács újra kezdte a nótát és most következett a mulatság java.

Az ősz gróf Festetich Miklós, aki komoly öreg urakkal gyönyörködött az ifjak tüzes táncában, fölkeelt helyéről s oda állt a zenekar vezető elé:

Most pedig az én régi kedves nótámat, azt hogy:

Három alma meg egy fél. . .

Kérettelek, nem jöttél. . .

De üveghangon, difnyosan ám!

És amikor Kovács belekezdett a régi jó csárdásba, az öreg, tiszteletreméltó mánás kiállt a parkettre és úgy eljárta büszke nemzeti táncunkat, hogy a legnyalkább jurátus sem különbben. Szeme csillogott ezüst fehér pillái alatt, ahogy módosan illegette, hajtogatta a derekát, oly-olykor tenyerével nagyot csapott a lábszárára. Mikor vége volt a nótának, öreg, galambfehértű politikuskok szorongatták a gróf kezét, a fiatalság pedig lelkéből éljenzett.

Nem tánc volt ekkor ez a csárdás, de politikai vezércikk.

Festetich Miklós csárdása másnap reggel keserűvé tette Metternichnek kávéját és arra kényszerítette, hogy adja ki intézkedéseit, miszerint ilyen nagy bünt a magyar urak többet el ne kövessenek.

Késő volt minden intézkedés, néhány napra fölvirradt a császárvárosban március 13-ika, mely megdöntötte a mindenható államminiszter hatalmát is.

**

Gróf Teleki Sándor ezredes *eréklyéinek* valódiságát igazoló és az ő kiszabadulására vonatkozó leírás is a nagy napokat dicsőíti. Hogy e leírásban foglaltaknak hű képét adhasam, megemlékezem e helyen boldogult atyámról, ki a világsi fegyverletétel után mint százados került az aradi, majd 1850-ben a munkácsi vár falai közé, honnan 1852-ben szabadult ki kegyelemmel.

A mozgalmas idők a testvéri és rokoni szeretetnek, önfeláldozásnak is számos megható példáját adják. Két nagybátyám Janky Lajos, később honvéd huszár altábornagy, a másik Nagy Sándor orsz. főszámvevőség

igazgatója, családjaikkal Erdélyből Aradra költöztek, hogy fogságban levő öcsösük — édes atyám közelében legyenek. Aradon, mint *álkonyhaszolgák*, a kevésbbé kompromitáltakkal a városban szabadon járkálhattak s ha bátorságuk volt, megkereshették az ottani templomokba, vendéglőkbe csapatostul behajtott elfogottak között a rokonokat és barátokat. Így akadtak nagybátyám gróf Teleki Sándorra, aki a Tökölly-téri gör. kel. püspöki székesegyházban volt elzárva, annak sanctuariumában kényelmeskedett leterített köpenyén; humora közben bizta meg atyai nagybátyámat, hogy fogadjon szülői és hozzátartozói részére több szobás szállást. E lakásban később nagyon sokan fordultak meg, kiket sorsuk abban az időben Aradra vezetett.

A császári tisztekből lett honvéd tiszteket s így édes atyámat is és más forradalmi notabilitásokat később átszállították a várba. Lehettek vagy hatszázán, köztük volt gróf Teleki Sándor is.

Nagybátyám, volt tanulótlarsa pártfogása mellett, aki császári élelmészési tiszt volt, a legtilosabb napok alatt is szabadon

Női kézitáskák, dohány és szivartárcák, gyermekjátékok,

gummi labdák és különféle disztárgyak nagy választékban kapható Füssy J. könyv- és papirkereskedésében

egy ártatlan híreskéje nagy kavargást okozott azokban a politikai körökben, ahol még hisznek a régi rendszer föltámadásában. Arról volt szó, hogy Tisza István gróf kihallgatáson volt a királynál. Igaz, hogy ez a híres-nevezetes audiencia mindössze néhány percig tartott s az általános kihallgatások rendjén történt meg, de azért a „Pesti Napló“ mégis azt jósolta meg belőle, hogy a hatvanhetes pártok fuziójának az előkészítése volt ez az ut, amelylyel összefüggésben volt a belügyminiszter audienciája is.

Persze a „Pesti Napló“ jóslása nem egyéb, mint mese. Tisza István gróf nagyon jól tudja, hogy az ő ideje még nem érkezett el. Ne is érkezék egyhamar. Maradjon ökeme csak Geszten. Pihenjen ott a miniszterelnöksége alatt szerzett babérain.

Figyelő.

Rendkívüli kedvezmény lapunk t. előfizetőinek.

A mai súlyos gazdasági viszonyok között, midőn a családok körében a női toaletti kérdése igen fontos szerepet játszik, azt hisszük, kedves szolgálatot teljesítünk lapunk t. előfizetőinek, midőn tudatjuk, hogy Magyarország legrégebbi divatújságjával, a „Budapesti Bazár“-ral oly egységre léptünk, hogy ezt a minden tekintetben magas színvonalon álló praktikus diva lapot t. előfizetőinknek kedvezményesen áron, negyedévenként 1 korona 60 fillérért küldjük.

A „Budapesti Bazár“ kitűnő szabásainak segítségével az összes női öltözékek könnyen készíthetők el otthon házilag. A „Budapesti Bazár“ minden száma 60—70 párisi és londoni divatképet, kézimunka-ábrát, fehérnemű-modellt tartalmaz s „A mi kedveseink“ címen egy teljes gyermekújságot is ad, melyben a divatos és szezon szerű gyermeköltözékeken kívül, a mi kedveseinket csengő bongó versekkel és tanul-

ságos mesékkel mulattatja. Nagy kézimunka-és szabásívén átlag 110—120 részlet-szabás-és kézimunkarajzot közöl, melyek magyarázata is oly világos és oly könnyű, hogy segítségével meg a kevésbé gyakorlottak is maguk készíthetik el összes ruháikat. Gazdag szépirodalmi részében érdekes regényeket, elbeszéléseket tárcákat, novellákat és verseket közöl, míg társalgó „Szalon“-ja közérdekű kérdések megvitatására díjtalanul áll az előfizetők rendelkezésére.

Az előfizetés minden hó elsejétől kezdetét veheti s kérjük az előfizetési összeget lapunk kiadóhivatalába küldeni.

E kedvezményben csakis lapunk előfizetői részesülnek.

HIREK.

— **Március 15-ike.** A nemzeti újjászűletés hatvanadik évfordulóját március 15-ét nagy lelkesedéssel ünnepli az idén az ország hazafias közönsége. Marosujvár is ünnepet ül e napon, kegyelettel áldozva a nagy idők hőseinek, akik törhetetlen kitartással, roppant küzdelmek árán új és boldogabb korszakot teremtettek hazánkban. A marosujvári hazafias közönség a következő programmal ünnepli március idusának emlékeztétét: 1. Fél 11 órakor ima a református templomban. 2. Felvonulás a Stéfánia-bánya intézkedő termébe, hol az ünnepély d. e. 11 órakor kezdetét veszi. — Ennek műsora: a) Hymnusz, éneklí a dalárda; b) „Talpra magyar“, szavalja: *Kenessey Lipót*; c) Alkalmi ének, éneklí a dalárda; d) Ünnepi beszéd, tartja *Jancsó Lajos* esp. lelkész; e) Kossuth-dal, éneklí a közönség. Este 8 órakor közös vacsora a kincstári vendéglőben. Felkérjük Marosujvár hazafias közönségét, hogy március 15-én a házakat kilobogózni és az ünnepélyen minél nagyobb számban részt venni szíveskedjenek. Március 15-én az állami elemi fiu- és leányiskola, továbbá az iparos-

tanonciskola is tart ünnepélyt az iskola helyiségében.

— **Hivatalos körut.** *Binder József*, járásunk új főszolgabirája e napokban fejezte be járásának hivatalos beutazását. A főszolgabíró ez alkalommal behatóan megvizsgálta az egyes körjegyzőségek ügykezelését és mindenütt példás rendet talált. A jegyzők új főnököket mindenütt nagy szeretettel fogadták és a falusi nép is bizalommal közeledett feléje. A nép — mint örömmel tapsztaltuk — *Binder József* főszolgabíróban nem a mindenható, büntető és sujtó felsőbbiséget rettegi, hanem a védőt, óvót és támogatóját látja, ki szívesen hallgatja meg panaszát és igyekszik baján segíteni. Ehhez pedig népünk eddig nem volt hozzá szokva és így nem csodálkozunk, hogy *Binder* egy csapásra járásszerte népszerűvé lett.

— **Kaszinó közgyűlés.** A marosujvári kaszinó vasárnap, e hó 8-án d. u. 4 órakor tartotta rendes évi közgyűlését *Stépan Miksa* főbányatanácsos elnöklete alatt. Elnök üdvözlővén a megjelent tagokat, a közgyűlést megnyitja. Felolvastatott az elnöki jelentés, mely többek között melegen emlékezik meg *Nesstor* Viktor tagtárs elhunytáról. A kaszinó tagjainak száma jelenleg 98. *Magyary Mihály* pénztári jelentése szerint 1907. évben a kaszinó bevétele 2525 K 39 f, kiadása pedig 2191 K 63 f volt. Összes vagyona az év végén 6407 K 6 f. *Gál János* könyvtári jelentése szerint a kaszinó könyvtára 1060 műből áll. Ezek tudomásul vétele után *Weress Sándor* korelnöklete alatt megejtetett a tisztújítás. A régi tisztikar egyhangulag újra megválasztott. És pedig: elnökké *Stépan Miksa*, alelnökké *Szabó Albert* és *Jancsó Lajos*, pénztárnokká *Magyary Mihály*, könyvtárnokká *Gál János*, gazdává *Barabás Lajos*, titkárrá *Roska Sándor*. Választmányi tagokká választottak: *Dunst Gyula*, *Láng Aurél*, dr. *Jancsó Ödön*, *Csegezy Gyula*, *Bernhárd Aurél*, *Susnek Viktor*, *Binder József* és *Árkosi Gusztáv*. Érdekesnek tartjuk még feljegyezni, hogy

járhatott be és ki a várban s így a foglyokkal is összeköttetésben volt.

A 4-iki augusztusi nap után gróf Teleki is azok közé került, akiknek a tizenhárom vértanút követni kellett volna

Ezt a titkot a morozus, de a jó bort szerető Stabs-Auditorról tudta meg. A grófnak még ilyen lelkiállapotban is az jutott eszébe, hogy a vesztő helyről *ereklyéket* szerezzen, ami sikerült is nagy borraivalókkal s egy várbeli asztalos segítségével. Az asztalos vágott a kilenc bitófából — melyek sokáig heverték egy udvaron — egy egy forgácsot és megszerezte azt a szalmacsutakot is, melylyel az elítélt *Dámjanics* ablaka volt megjelölve.

A gróf nemsokára beteg lett s a minoriták klastromában berendezett kórházba került egy fiatal, deli Károlyi gróffal együtt.

A titkos értesülés szerint közeledett gróf Teleki Sándor halálra ítéltetése és kivégeztetése. Nagybátyám mindent elkövetett a gróf megmentésére: elkészítették az utat s igyekeztek őt rábeszélni, hogy

meneküljön. Beszéltek neki a jó barátok a rokonok keserveiről, az anyai sziv nagy fájdalmairól, de hasztalan. A gróf elsápadt, töprengett, gondolkodott és azt mondta Teleki: szökésemmel bajtársaim sorsát súlyosbítanám... Talán szerencsétlenné is tenném a bennem bizó császári tiszteket.

Végül neki pirulva tette hozzá: — Aztán, meg ne mondja senki, hogy ez magyar ember, visszaélve a belé helyezett bizalommal megszökött! Nem hágy el engem jó csillagom. Kiverem pénzzel a szemöket s akkor nem lesz okom svégyenleni eltávozásomat... Értésülvén erről a gróf édesanyja eljött Aradra s mindent megtett a mi megtehető volt. — E közben Haynau és a bécsi (Wieni) miniszterium összejördülése sok jó hazafi életét mentette meg. A halálos ítéletek helyett parancs jött, hogy a várban fogva levő honvédtörzstisztek, kik még császári katonák nem voltak, sorozás elé állíttassanak. Gróf Teleki Sándort is a bizottság elé állították. — Untauglich! — mondta a császári orvos

és szabad lett a gróf, a ki atyai nagybátyám lakására került, magával vivén az *ereklyéket* is. Szabadságát nem sokáig élvezhette, mert Urbán erdélyi császári tábornok levele nyomán újra kiadatott gróf Teleki Sándor elfogatása iránt a parancs. Akkor bizonyosan végrehajtották volna a grófn az ítéletet, mely őt ineffigie felakasztotta. Nagybátyám szánon lehető gyorsan elutaztatta a gróft, ki a kilenc fadarahot és szalmacsutakot azzal adta át neki, hogy juttassa azokat édes anyja kezébe. Ugyanezen uton szabadult ki és távozott el Bethlen Gergely is Aradról télnek idején.

Az *ereklyét* 1851-ben adta át nagybátyám az öreg grófnénak Kolozsavárt. A boldogult gróf tudtával és beleegyezésével nagybátyámneje egy-egy darabkát leszelt a kilenc fadarabból. Ezek a dévai muzeumban vannak elhelyezve.

Teleki Sándor gróf 1867-ben igazoltatta atyai nagybátyámmal az *ereklyék valódiságát*.

Sirolin

Ennek az életről és a hatásáról, megismerésért a kórházban, a kórházban, a kórházban.

**Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
kőhögés, skrofulozis, influenza**

ellen szárazlalan tápár és orvos által naponta ajánlva.

Mielőtt egy életről a vizsgálatok is töltenek, kérjen meg a kórházban a kórházban a kórházban.

„Roche“

Ennek az életről és a hatásáról, megismerésért a kórházban, a kórházban, a kórházban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

a kaszinó a függetlenségi pártot gyalúsó „közérdek” című lap előfizetését beszünteti, helyette pedig a Kolozsváron megjelenő „Ujság” című lapot rendeli meg. Azt hisszük, hogy a cserét senkisé sem találja sérelmesnek.

— **A Veres Kereszt Egylet estélye.** Legközelebb megirtuk, hogy a marosujvári vörös kereszt egyesület is szaporítani kívánja a mulatságaink számát. A mulatságot jövő hó elején tényleg megtartják. A rendezőség már megalakult és nagyjában megállapította az estély programját. Az igen szépnek ígérkező estélynek fénypontjai az élőképök lesznek, melyben Marosujvár és vidékének legszebb hölgyei és gyermekei fognak közreműködni. Mint értesültünk, az estély jövedelme nagy részben helybeli gyámoltalan szegények felszegélyezésére fog fordíthatni.

— **A „Nagyenyei daloskör” 1908. év március hó 14-én, szombaton Nagyenyeden, a régi városháza dísztermében hangversenyt rendez.** A hangversenyt tánc követi. Műsor: 1. Serenád. Farkas Ödön-től, játsza az egyesület zenekara. 2. Kertem alatt, Lányi Ernő-től, éneklí az egyesület férfikara. 3. Rekviem Fiam Halálára, Biharí János-tól, játszá: I. heg. Veress István, II. heg. Dr Farnos Dezső, violán Zemán Vencel, cellon Dr Farnos Árpád urak. 4. A kárba vesztett éjeli zene, Brahms János-tól, az egyesület zenekarának kísérete mellett éneklí: Dr Farnos Árpádné öng. 5. Rége a bujdosó énekről, Veress Gábor-tól, előadják az egyesület zenekarának kísérete mellett: a vegyeskar, a soprán solót: Máthé Erzsike k. a, a baryton solót: Dr Erdős Jenő ur, a szavalati részt: Felméri Sándor ur. 6. Losonczi végromlása, Bozó Miská-tól, játsza az egyesület zenekara. Kezdeté este 8 órakor. Belépő-díj 2 korona.

— **A székelykocsárdi daloskör folyó hó március 15-én a vendéglő nagytermében táncestélyt rendez.** Belépti-díj: Családjegy (3 személy) 2 K 40 f. Személyjegy 1 kor. Kezdeté este 7 órakor.

— **Felolvasás.** Vasárnap délután Kurta Károly itteni jegyző a polgári olvasókörben az adóügyekről és adókezelésről rendkívül érdekes és tanulságos szabadelőadást tartott, mely mindvégig lekötötte a hallgatóság figyelmét. A következő felolvasást f. hó 22-én délután 5 órakor tartja Binder József főszolgabíró, az ipartörvény és cseleltörvényről.

— **Ebzárlat.** Az ebzárlat f. évi március hó 11-től további 40 napra meghosszabbított.

— **Tudomásul.** A magyarországi hírlapkiadók kötelező megállapítása szerint a „köszönetnyilvánítások”, „felülfizetések”, „nyilvános elszámolások”, mint a szerkesztő felelőségét nem érintő közlemények a beküldő felelőségére soronként 10 fillérért adhatók ki. Ettől a díjszabályzattól lapunk kiadója a jövőben nem térhet el.

— **Választási mozgalmak az Erdélyi ref. Egyházkerületben.** Tudvalevő, hogy az Erdélyi református Egyházkerület a múlt hónap 18-án Kolozsváron tartott közgyűlésén ritka egyhangúsággal töltötte be a néhai Bartók György dr halálával megüresedett püspöki széket Kenessey Béla személyében, a volt kerületi főjegyzővel. Ugy látszik, hogy az új főjegyző választás már nem fog ilyen simán megtörténni, ami egészen ter-

mészetes, ha elgondoljuk, hogy a főjegyző rendszerint a püspöki szék várományosa szokott lenni. — Ezért az erdélyi reformátusok között igen élénk választási mozgalom indult meg a főjegyzői szék körül. Eddig négy jelölt áll szemben egymással: Bodor János szászvárosi, Vásárhelyi Boldizsár dési első lelkész, Pokoly József és Nagy Károly theologiai tanár, kik közül Bodor János a püspöki szék betöltésénél is kombinációban volt, de mint tudvalevő, a jelöltetést Kenessey Béla egyhangú megválasztása érdekében nyilvánosan háritotta el magától. Főjegyzőségére már az egyházkerületi közgyűlés tagjaihoz intézett körlevélben jelölte pártja, melyet az egyházkerületnek sok tekintélyes tagja irt alá. A körlevélben nagy elismeréssel emlékeznek meg 22 éves lelkészi szolgálatáról, mely alatt életével, cselekedeteivel és példájával törekedett megvalósítani az ideális kálvinista pap feladatait s irodalmi téren is maradandó becsü munkásságot fejtett ki. Az érdekesnek ígérkező választás f. év április 7-én Kolozsváron lesz.

— **Öngyilkosság.** Egy szenvedésekben gyötrelmes és kinualt élet zárodott le e hó 5-én egy fegyverdördüléssel. Sorompó Dénes vetette el magától a már elviselhetlenné vált életet. Az eset részletei megrendítők. Az évek óta önmagával jötehetetlen 64 éves ember már régebben foglalkozott az öngyilkosság gondolatával, de a család túlfeszített figyelme és gondosága mindig megakadályozta őt sötét szándékában. Végre e hó 5-én mégis kedvezett az alkalom terve végrehajtására. Mondott napon költözködtek ki ugyanis veje lakásáról saját házukba. A költözködéssel el volt foglalva mindenki s így észre sem lehetett venni, hogy Sorompó a ház tornácára vándorolt s az odatámasztott vadászfegyvert balkarja alá támasztva mankójával elsütö. A dördülésre előszaladt fiatal leánya látja, hogy apja egy széken ülve vérzik s körülötte minden véres. Orvos után küldött, de segíteni már nem lehetett. Mire az orvos megérkezett az öngyilkos már halott volt. Temetése e hó 7-én történt meg nagy részvét mellett, s a mélyen sujtott családon kívül még nagy számú rokonság gyászolja a megboldogultat.

— **Uj gyár Marosujváron.** Izsák Dávid, ez a minden tekintetben igyekező kereskedő, Marosujváron egy cement-lap és cement-tetőcserépgyárat létesített. Alkalmunk volt gyárat megtekinteni és azt mintaszerű berendezésének találtuk. Mindenféle cement-alapokat, továbbá tető fedélcserépeket gyárt. Különösen megragadták figyelmünket a fedélcserépek, melyek a közönséges cserépeknél sokkal könnyebbek és tartósabbnak ígérkeznek. Ez különösen új építkezéseknél előnyös, mert a könnyű fedélcserépek nem kívánnak oly erős szerkezetű fedélszékét és így ezek alkalmazásával faanyagban nagy megtakarítás érhető el. A cementlapok burkolatokhoz, padozatnak használhatók előnyösen. Hisszük hogy az új gyár rövid időn belül nagy lendületet fog venni. Örömmel értesültünk, hogy a gyáros már külföldről is kapott megrendeléseket, ami bizonyára a gyártmányok jószágáról tesz tanuságot.

— **Enyveskező bűvész.** Egy Kolompár Antal nevű bűvész múlt héten beállított Both Albert mészároshoz és arra kérte

eserélné be magyar koronás 20 filléreseit kétfejű sasos 20 filléresekre. Both készséggel hajlott a bűvész ur kérésének és aprópénz ládáját kiürítette az asztalra, miből azután válogatni kezdtek. A pénz között több koronás érem is volt, melyeket a bűvész ügyes kézmozdulattal a zsebébe vándoroltatott. Ugy látszik azonban a bűvész még sem tanulta jól a mesterséget, mert az egyik korona a kabátja ujjából kiesett, mire Both a jelesember manipulációjára figyelmes lett és a tolvajlason rajta kapta. Természetesen azonnal esendőr után köldött, ki azután a tisztelt bűvész urat védő szárnyai alá vette.

— **Kamatláb leszállítás.** Az „Agrár” takarékpénztárnál 6 $\frac{1}{2}$ %-ra szállították le a kamatlábat, ami a mostani nehéz pénzüviszonyok és pénzkereslet mellett nagy áldás a kölcsönvevő közönségre.

— **Utások balesetbiztosítása.** Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter az utazó közönségre nézve fontos ujtással foglalkozik, tudniillik az utások balesetbiztosításával. A balesetek ugyanis sok perlekedésre adtak okot az utások és a Máv. között. Ezt a miniszter az egytlen orvossal, az utások balesetbiztosításával akarja megszüntetni. A tervezet szerint minden utas 25.000 koronára volna biztosítva. A fizetendő díjak zónás beosztással a menetjegyet terhelnek, még pedig a kezdő zónában két fillérral, amely az utolsó zónában 20 fillérig emelkednek. A vonatokat kísérő személyzet ugyancsak 25.000 korona balesetbiztosítást élvezne, de díjat érte egyáltalában nem fizetne.

— **Eladó takarékpénztári részvények.** Szerkesztőségünkben tömegesen jelentkeztek marosujvári takarékpénztári részvényeknek eladhatása végett, aki ilyen értékpapírt óhajtana vásárolni, szívesen megadjuk a szükséges utbaigazításokat. Oka ennek a bőséges kínálatnak, valószínűleg abban keresendő, hogy legújabbban a községek részéről tömeges betét felmondás történt.

— **Kivitel és behozatal.** A Magyarország és Ausztria közötti 1908. január bavi forgalomról kiadott statisztikai kimutatás szerint a Magyarországból Ausztriába irányuló kivitel 75 millió koronát, az Ausztriából Magyarországra irányuló kivitel pedig 799 millió koronát tett ki. Ugyanis Magyarországról egy hónapban 724 millió korona vándorolt az osztrák zsebébe. Hat nem jó fejös tehenei vagyunk mi Ausztriának?

— **Apró birek.** Pap Miklós bányamunkás véresre verte Dobokán Gyulát és Denvilla Miklóst. Ez utóbinak több helyen betörte a fejét. — Vecseryés Sándortól a béresei mintegy 30 véka zabot és 10 véka törökbuzaát loptak el. A tolvajokat letartóztatták.

Tudomásul.

Ha már közöltetett az Agrárhoz történt ügyésszé való megválasztásom, egyúttal azon reményemnek adok kifejezést, hogy ezzel talán most már megszűnik dr Dénes Arthur alattomos és toladó furakodása, melylyel önmagát mindenüvé becsempészni igyekszik. Mindenesetre óvatosságnak kell lennünk, nehogy az ilyen társadalmi csimborászok megrontsák a békés együttélésünk lehetőségét.

Nagy Samu.

Scherlock Holmes a világ leghíresebb detektívje. Nincs még ember a világon, akinek sikerült volna az utóbbi években oly hírré és közkeletűsége szert tenni és kit annyira csodálnának, mint Sherlock Holmes; nem csupán hazájában Angliában, hanem mindenütt, a hol jog és igazság a gonoszság és bűn ellen küzdelmet folytat. Miért oly büszke Anglia Sherlock Holmesre? Miért reszketnek az összes országok gonosztevői Sherlock Holmesról? Miért vannak egy elragadtatva Sherlock Holmes sok ezernyi olvasói? Mert még nem létezett oly detektív, akiben szellem, erő, tudás, bátorság, hidegvér és lélekjelenlét oly mértékben egyesült volna és aki ezen isteni adományokat oly önzetlenül használta volna fel a társadalom javára mint Sherlock Holmes. Sherlock Holmes kalandjai Londonban, Párizsban, Berlinben, Madridban. Aki az egyik füzetet olvasta, az állandó és hű olvasónk marad és lelkesül Sherlock Holmesért, a világ leghíresebb és legkiválóbb detektívjeért. Havonta megjelenik egy teljesen befejezett regényt tartalmazó füzet. Ára 25 fillér. Kapható: Füssy József könyvkereskedésében

Nick Carter Amerika legnagyobb detektívje! Nem létezik amerikai, akár nagy, akár kicsiny, ki ne hallott volna Nick Carter-ről — és még sem él az összes Egyesült-Államokban olyan ember, aki azt állíthatná, hogy a világ leghíresebb detektívjét csak egyszer is láthatta volna úgy, amint az a valóságban kinéz! Maga, a legmeghittebb barátja, Mc. Clusky igazgató, a New-York-büroügyi rendőrség híres vezetője, szintén kétkedik abban, hogy láthatta volna Nick Cartert árarc nélkül! Éppen az ő elváltoztatott tehetségének, álcázásának, tartásának és arcvonásának, hangjának, sőt még tekintete elváltoztatásának utólérhetetlen művészetében rejlik hihetetlen eredményének titka, mert ez teszi neki lehetővé, ismeretlenül a társadalom magaslatán és mélységeiben mozoghatni, sőt oly helyeken is, hol az emberiség alakja az ő gonosztevői szándékait megvitattja! és legelvetemültebb orgiákat ünneplik New-York titkait amint ez egy éjszakán át a halász faluból a világ második legnagyobb városává változott, a melyben é történetek játszódnak le, oly tarkán és homályosan, oly szédítően és szivertépően, mint sehol másutt — ahol a rendőrség minden 3 percben egy személyt fog el; hol minden 10 percben egy részeg, hol minden 20 percben egy tolvaj és minden 48 percben egy verekedő lesz letartóztatva; hol minden 2 órában egy gonosztevő lesz átvezetve a vizsgálati fogságba és minden 5 órában egy elítélt lesz a börtönbe dugva; hol minden 8 órában egy gyilkossági kísérlet történik és minden 2 napban egy véres gyilkosság lesz végrehajtva — és ahol még ennél borzalmasabb dolgok is történnek, melyről sohasem jut hír a nyilvánosság elé, s melynek eltűnt áldozatát a „Hudson-Rivers“ néma hullámai visznek az Óceán végtelenségébe — mindezen titkokat ismeri Nick Carter és ő maga beszéli el. Ebből kifolyólag ezen füzetek nevezhetők a legjobb és legérdekesebb detektívtörténeteknek, melyeknek olvasását egy magyar olvasó sem mulassza el. — Kapható: Füssy József könyvkereskedésében

(„) Nyavalyatörés. Ki nyavalyatörés göres és más ideges állapotban szenved, kérjen iratot, ingyen és bérmentve kapható a szab. Hattyu gyógyszerár által Majna, Frankfurt.

K I A D Ó:

F Ü S S Y J Ó Z S E F.

**EGY JÓ CSALÁDBÓL VALÓ FIU
tanulónak felvétetik**

GIDÁLI SIMONNÉ kereskedésében
MAROSUJVÁRT.

FISCHER ÉS T_SA MAGYENVED
FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa oszmate,
1.000.000 Gyümölcsfa - alany,
1.000.000 Éle sövény oszmate,
sétányok, díszkerítők, télelvők,
fák, észak stb.

1,0 0,000 szőlőtőlvány. Euro-
pa és amerikai sima és gyü-
kös vessző.
Különbölegesség: Osomogaszőlő-
oltványok.

30.000
Kiváló szőlő
bosztorozói és bosztorai
szilvafá oszmate.

130
köt. könt
alvétel
kerítők

Arjegyzék
lapok.

Sz. 156—908. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszéknek 1908. évi 1170—908. polg. számú végzése következtében dr. Móricz Aladár kolozsvári ügyvéd által képviselt Ruzs János javára Kálmán Béla és neje ellen 1000 korona s jár. erejéig 1908. évi február hó 6-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1880 kor. 60 fillérre becsült következő ingóságok, u. m.: házi butorok, ruhaneműek, konyha edények, künn lévő követelések, ékszerök, evőeszközök stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a marosujvári kir. jbiróság 1907-ik évi V. 68914. sz. végzése folytán 1000 K. tőkekövetelés, ennek 1907. évi december hó 10. napjától járó 6% kamatai, 1/2% váltódió és eddig összesen 178 kor. 65 fillben megállapított költségek erejéig, Marosujvár községben a kincstári vendéglőben leendő megtartására 1908. évi március hó 19-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés melletti a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Marosujvár, 1908. február hó 24-én.

Dergán János,
kir. bir. végrehajtó.

Mielőtt
személy vagy
jelzálog
PENKÖLCSÖNÖRT
bárhova fordítálna
kérjen
díjmentesen
tájékoztatót
Meller L. Egjed
őgról Budapest,
IX. Lónyay-utca 7.
Telefon-Interurban.
43—31.

Egy 15—16 éves fiu, a ki irni-ol-
vasni tud

KÉMÉNYSEPRŐ TANULÓNAK

felvétetik

Makkó Károly
keményseprő mesternél
Marosujvárt.

Ugyanott egy 6 hónapos herélt fe-
kete göndör gyapjas neifulánci kutya

e l a d ó.

Szőlőoltványok.

Fajtiszta Ripária-Portális alanyon ol-
tott elsőrendű dűsgyökérzetű, teljes fele-
lőség mellett szállítok — következő fajokban:

Borfajok: Erdei, Olasz-Rizling, Kövi-
dinka, Nemes Kadarka, Furmint, Slanka-
menka, Burgund, Oporto, Mézes-fehér,
Karbenet, Sárfehér, Ezerjő, Mirkovácsi,
Muskotály.

Csemegefajok: fehér és piros Chasselas,
Passatuti.

1000 drb sima zöldoltvány	80 kor
1000 „ gyökeres I. osztály 2 éves	180 „
1000 „ „ II. osztály	140 „
1000 „ sima Ripária-Portális I. osztály	16 „
1000 „ „ „ II. osztály	9 „
1000 „ gyökeres „ I. osztály	30 „
1000 „ „ „ II. osztály	18 „
1000 „ fásoltvány „ I. osztály	200 „
1000 „ „ „ II. osztály	140 „

Tavaszi szállításra is elfogadok már
most rendelést. Előlegül az ár egynegyed
részét beküldeni sziveskedjék.

**Bort a legjobb minőségben napi ár
szerint szállítok.**

Tisztelettel
Sárkány József
Gyöngyös, (Hevesm.)

Iszákosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bér-
mentesen küldünk egy pró-
bát a Cozaporból.

Leves, kávé, tea, étel vagy szeszes
italban egyformán adható, az ivó
tudta nélkül.

A COZAPORNAK az a csodálatos
hatása, hogy ellenszenvenessé teszi
az iszákosnak a szeszes ltalt. A
COZA oly csendesen és biztosan
hat, hogy azt feleség, testvér,
avagy gyermek egyaránt, az ivó-
nak tudta nélkül adhatja és az
illető mégcsak nem is sejtí, mi
okozta javulását.

COZA a családok ezreit békitette
ki s sok ezer férfit a szegény és
becstelenségtől mentett meg, kik
később józan polgárok és ügyes
üzletemberek lettek. Temérdek fiatalembert a jó
útra és szerencséjéhez segített és sok ember életét
számos évvel hosszabbította meg.

Az intézet mely a valódi, világhíró Cozapor
tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják, egy próba
adagot és egy 1500 köszönő irattal telt önyvet
díj és költségmentesen küld. A Cozapor teljesen
ártalmatlan voltáér szavatolunk. Magyaról és
németül levelezünk.

Igyenpróbákat a valódi Coza-porból bérmentesen
küld levélbeni felszólításra az alanti cég.

COZA INSTITUTE, 62, Chancery Lane,
London 305 (Anglia).
Levelek 25 lev. lapok 10 fillérrel bérmentesítendők

**Szölő-
oltvá-
nyokat
szállít,
fajtiszta-
sáért**

Jótállva legdúsabb választókban a már évek
óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep
tulajdonos: **Caspari Frigyes,**
Medgyes 85. sz. — (Nagyküküllő megye).

Tessék képez árjegyzéket kérni.

Az árjegyzékben található az ország min-
den részéből érkezett elismerő levelek, en-
nélfogva minden szőlőbirtokos megrendelő-
sének megtétele előtt az ismerős személyi-
ségektől úgy néz, mint ismerőseleg bizony-
ságot szerezhethet magának fontú szőlőtelep fel-
tétlen megbízhatóságáról.

SZŐLŐOLTIVÁNYOK

szokvány minőségben
22 esemege, 28 bor-
fajban, háremféle faj-
tízta alanyon I. oszt.
180 kor. 1000 drbon-
ként. II. oszt. kis szép-
ségűvel 90 kor.
1000 drbonként.

□ **KÉSZLET 419000 OLTIVÁNY.** □
250000 vadgyökeres, Portalis, Solo
nia, Rup. Monticola, Aramon, Rup.
Gansin 1. és 2. szám.

Kérjen árjegyzéket.

„Vállalati szőlőtelep“
BILLÉD, Torontál megye.

Legelősbbs beszerzési forrás!!

Telefon szám: 36.

Papp Miklós

Vas-, szerszám- és fűszarkereskedése
TORDA, FŐTER.

A legnagyobb raktárt tart min-
deuféle vas anyagokban: **gazda-
sági szerszámok, szekér-
tengelyek, hozzávaló vasak, lán-
czok, épület és butorvassa-
lások, kovácsolt- és sod-
ronyszegék, zsindelysze-
gekben stb.** 2 1-52

Ajánlja:
melegítő és főző kemenczeit,
valamint a hozzá tartozó részek
nagy választékát.

!! Pontos kiszolgálás !!
1 1-52

Legelősbbs beszerzési forrás!!

„METEOR“ SZÁLLODA

BUDAPEST, Erzsébet-körut 6.

Tulajdonos: **RENDES SZIDOR.**

120 kényelmesen be-
rendezett szoba.
Melegvízfűtés.

Teljes 24 órás liftszo-
l-gát.

Vácuum-Cleaner.
Fürdők a házban.

Szállodai automobil.
Szalonok és társalgók.

Figyelmes kiszolgálás

Mérsékelt árak.

Feltétlen tisztaság.

Fekvés a Keleti és

Nyugati pályaudvar
között.

A technika minden viv-
mányaival felszerelve.

A város központján.

Szobák 4 koronától.

RUHAFESTŐ-, VEGETÉSZETI RUHATISZ- TÍTÓ ÉS FEHÉR RUHAMOSÓ INTÉZET

TORDÁN, Jókai Mór-utca 39. sz.

Azemerjal-féle ház.

Nívállal minden e szakba vágó munkát, a.
m. tisztításra férfi-, női- és gyermek öltönyöket,
báli ruhákat stb. — Festésre minden színehagyott
vagy meg nem felelő színű férfi-, női- és gyer-
mek öltönyök bármily színre. — Gallérok, kéze-
lők, ingek vasalását, mosását a legtisztább kiví-
telben eszközölöm, mivel ehhez való gépekkel ren-
delkezem.

Tisztelettel!

Gyűjtőde Marosujvár részére **LÖVI FÜLÖP**
üzlete.

Kovács B.

Pontos és figyelmes kiszolgálás!

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget mély tisztelettel érte-
síteni, hogy az itteni

KINCSTÁRI SZÁLLODÁT

folyó év február hó 15-én átvettem és mély tisztelettel escedzem a n.
érdemű közönséghez, hogy

← **vendéglő és sörcsarnok** →

helyiségeimet becses megjelenésével és szives pártfogásával állandóan
támogatni kegyeskedjék.

Megemlíteni bátorkodom, hogy állandóan friss esapolású köbá-
nyai „Dreher“ sört, valamint különféle legjobb ízű borokat fogok ki-
szolgálni nagyon méltányos árak mellett.

Kitűnő Magyar és Francia konyhámra felhívom különösen a
nőtlen és havi fizetéssel bíró urak becses figyelmét.

A vidéki nagyérdemű urak kocsijai és lovai elszállásolását tel-
jesen **ingyen** eszközölöm.

Mielőbbi becses megjelenéséért escedezve maradok mély tisztelettel

Alázatos szolgálja

Kádár Béla

a „Kincstári szálloda“
vendéglőse.

Pontos és figyelmes kiszolgálás!

Legjutányosabb árak jegyzéke!

Fekete szalon öltözék	25 frttól 75 frtig
Zakó öltözék	18 frttól 45 frtig
Übereziher angol sza- bással	18 frttól 45 frtig
Biznes szövet mellények, bármily öltözékhez al- kalmazhatók	6 frttól 12 frtig
Színes pantallók	6 frttól 15 frtig
Lovagló britches nadrág	8 frttól 16 frtig
Kamási	4 frttól 10 frtig
Urasági libériák	18 frttól 45 frtig
Téli kabát	25 frttól 90 frtig

Katonai egyenruhákat a **legjutányo-
sabb árakban** készítek.

Különösen felhívom a figyelmet, hogy a legújabb
divatszabás szerint — a kabátok vattázása nélküli
készülnek.

Van szerencsém a t. városi és vidéki közönségnek b. tudomásul adni, hogy a
mai kor legegyszerűbbtől legmagasabb igényeinek megfelelő

FÉRFI-SZABÓ DIVATTERMET

nyitottam. Szabad legyen megjegyeznem, hogy a fővárosban elsőrangú cégeknek és
az ország legnagyobb városaiban, mint szabász 20 éven át működtem. Kiállításakon
aranyéremekkel lettem kitüntetve. A ruhák saját műhelyemben készülnek, a leg-
szigorubb személyes felügyeletem mellett, fővárosi munkaerők által készítve. Elvem
t. vevőimet a **legpontosabban és jutányos árak mellett** kiszolgálni s biztosítom már
előre is, hogy nagybecsű megrendeléseit minden tekintetben a **legszolidabb árakban**
teljesítem a legújabb divat szerint. A szövetek kizárólag hazai, angol és francia gyárt-
mányuak s a szabászat és kiállítás a legújabb divatnak megfelelő. Készítek: **disz-
magyar ruhákat, papi reverendákat, palástokat, urasági libériákat és a legjobb lovagló
bricsesz nadrágokat, katonai egyenruhákat, megyei és városi libériákat, vadász és sport
öltönyöket a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelben a legelősbbs árak és kedves-
ményes feltételek mellett.** A t. közönség szives rendelését kéri tisztelettel

Csirke Mátyás

angol férfiszabó Tordán.

(Köncsi-utca 11. hásszám.)

Megrendeléseket fölvesz — hol a szövetek is megtekinthetők és kiválasztha-
tók — **CIRNER ISTVÁN** kereskedő ur, a kivel állandó összeköttetést létesítettem.
Levélbeni nagybecsű meghívásra mintákkal személyesen szolgállok.

Köhögés

Ki

egészségét szereti, gyógyulást találhat.
5245 hiteles bizonyítvány tanúsít
a három fenyővel ellátott

KAISER-FÉLE Mellezükorkák

gyógyhatásáról.

Orvosilag kiprobált és ajánlott szer
köhögés, rekedtség, hűlés, nyálka-
ságnál, szamar-hurutnál.

Csomag: 20 és 40 fill. Doboz: 80 fillér.
Egyedül kapható:
László József gyógyszerésznél
Marosujvárt.

Sz. 406—908. tkvi.

52.

Árverési hirdetményi kivonat.

A marosujvári kir. jbiróság, mint tkvi. ha-
tóság közhírré teszi, miszerint Szabó Károly ügy-
véd végrehajthatónak, Oniga Simon és neje Móra
Ilona végrehajtást szenvedettek elleni 40 kor. 80
fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyé-
ben a gyulafehérvári kir. törvényszék, marosujvári
kir. jbiróság területéhez tartozó, Marosujvár köz-
ség határán fekvő s a 195. sz. tjkvben felvett A +
2. rsz. 402. 403/2. hrsz. belsősegre vonatkozó s
Oniga Simon és neje Móra Ilona nevén álló tér-
haszonélvezet és épület tulajdonra a Szabó Károly
végrehajtható ügyvéd utóajánlattevő által ígért 1100
korona kikiáltási árban az árverést elrendelte és
hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1908. évi
március hó 16-ik napján d. e. 10 órakor a tkvi.
hatóságnál megtartandó nyilvános árverésen ha az
utóajánlattevő által ígért összegnél magasabb ígért
em tétetik az utóajánlattevő által megvettnék fog

kijelentetni, s az utóajánlattevő ajánlatra nézve még
akkor is kötelező, ha az árverésen meg nem jelen-
nik, vagy ha az árverés megsemmisítették a újabb
árverés rendeltetnék el.

Árverezni szándékozók a végrehajtható kivá-
telével tartoznak az ingatlan becsárának 10°/o-át,
vagyis 80 koronát késspénabab vagy az 1881. évi
LX. t.-c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított
és az 1881. évi november hó 1-én 3338. sz. alatt
I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érté-
kpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az
1881. évi LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénz-
nek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről ki-
állított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság, mint tkvi. hatóság.

Marosujvár, 1908. évi január hó 30-án.

Sólyom,

kir. albiró.

A készlet gyorsabb eladhatása
miatt Caspari Frigyes és Társai
Medgyes, (Nagyküüllő megye)

faiskolái

leszállított áron ajánlják összes
faiskolai cikkeiket, u. m.: ma-
gonc, kőmagu és csontár gyü-
mölcshátat, pöszméte és ribiszke
cserjéket, málnákat, földi epret,
diszcserjéket, gyümölcsfa vadon-
cokat, sövénynek valót, tülevelű
fákat, rózsákat, stb.

Árjegyzék kívánatra bérmentve.

ad. Sz. 1032—1907. kj.

Árverezési hirdetmény.

A marosujvári járási főszolgabíró ur-
nak 170—908. számú rendelete folytán kö-
zhírré teszem, hogy Oroszi község közös
iskola alap vagyonát képező hold 556
□-öl területű ingatlan Oroszi község házá-
nál 1908. évi március hó 28-án d. u. 4 órakor
a járási főszolgabíró ur által nyilvános ár-
verésen örökáron elfog adadni.

Az árverezési feltételek a hivatalos
órák alatt Kutyalván a közigazgató irodá-
ban megtekinthetők.

A közigazgató Kutyalván, 1908. már-
cius hó 8-án.

Sámuel Albert,
közigazgató.

Jó étvágyat

kap mindenki, ha használja a

KAISER-FÉLE Fodormenta Caramellent.

Orvosilag kiprobálva és ajánlva
Nélkülözhetetlen emésztési zavarok-
nál, gyomor bajoknál és továbbá
üdítő szer.

Csomag: 20 és 40 fillér.

Egyedül kapható:

László József gyógyszerésznél
Marosujvárt.

Kedvező fizetési feltételek!

Cserepeink minősége és szilárdsága felülmulhatatlan!

Az építő közönség figyelmébe!

Van szerencsénk az építészandékozók szives tudomására hozni, hogy Marosujváron, a postahivatal közvetlen szomszédságában egy

CEMENT-LAP ÉS CEMENT-TETŐCSERÉP GYÁRAT

létesítettünk, amely által

NINCS SZÜKSÉGE építés esetén a fedélcserépet másod helyről beszerezni,
NINCS SZÜKSÉGE azt vasuti kocsiban, esetleg félig összetörött állapotban azt átvinni,
NINCS SZÜKSÉGE épületére olyan fedőanyagot tenni, amelynek eső és hó porladását okozza és rövid idő alatt teljesen elpusztul. — Hanem igenis **MÓDJÁBAN ÁLL** minden építeni szándékozónak fedélcserépet a gyártási helyről **a legolcsóbb árban** beszerezni.

MÓDJÁBAN ÁLL azt gyártelepünkön olvasva egész állapotban átvinni,
MÓDJÁBAN ÁLL épületére olyan fedő anyagot tenni, amelynek mindennemű vihar csak hasznára válik, mivel az köztu-
domásu dolog, hogy a cementből előállított művek az eső, hó és fagy által, mind csak erősödnek.

Ezek után, minden építeni szándékozó saját érdekében cselekszik, ha mielőtt fedő anyagát bár-
honnán is beszerezné, telepünkön **a cserép nagyságáról, könnyűségéről, jóminőségéről,**
valamint előállítási módjáról meggyőződést szerez.

Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételeket is nyújtunk.

Szives pártfogást kér

AZ ELSŐ MAROSUJVÁRI CEMENT-LAP ÉS CEMENT-TETŐCSERÉP GYÁR:

IZSÁK DÁVID ÉS TÁRSA, MAROSUJVÁR.

Kedvező fizetési feltételek!

Sok Pénzt!

megtakarít, aki ruháját a

Diadal ruhatartón

tartja, mert a ruha nem gyűrődik állandóan úgy áll, mintha vasalva volna. Egy fogásra többet lehet ráakasztani.

Kapható **Füssy J.** Könyvkereskedésében Minden városba elterjedve és ezélszerűség ellátva.

FISHER IZSÁK

fakereskedése

építkezési és tüzelő anyagok raktára.

Marosújváron, Báthory-utca 1. sz.

Ajánlja dúsan felszerelt faraktárát, valamint az ezzel egybekötött építkezési kellékeit u. m.:

Portland cement, fedő-cserép, oltott és oltatlan mész, kőszén, méterfa stb. tüzelő anyagok legolcsóbb bevásárlási forrása.

Fűszer, vas, üveg, porcellán, cipő és ruha kereskedése a Hunyadi-utcaiban saját ház.

Ajánlom a n. é. közönségnek fűszer és vegyes áru üzletemet, hol mindenkor tisztán kezelt fűszer áruk kaphatók.

Ugyszintén a legdivatosabb tartós, erős, minden tekintetben megfelelő női, férfi és gyermek cipők, chevro, box, stb. minőségben.

Férfi és gyermek ruhák, kalapok nagy választékban.

Porcellán és pléh-edények, konyha felszerelési cikkek stb. stb.

Az igen tisztelt asztalos-mester urak figyelmét van szerencsém felhívni, arra, hogy üvegezési munkákra, épületekre stb. üvegtáblákat a legolcsóbban csak nálam szerezhetik be, mivel az üvegyárral egy nagy kötést csináltam. Üvegezési munkákat elvállalok és legolcsóbban számítok.

Hitelképes egyéneknek kedvező fizetési feltételeket nyújtok.

A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Fischer Izsa,

kereskedő Marosújváron

Értesítés.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a „Központi vendéglőnek” sarkon fekvő nagytermében egy a mai kornak megfelelően berendezett

liszt- és termény- raktárt nyitottam.

Raktáron tartok mindennemű termény és élelmi cikkeket.

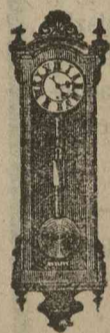
A lisztek jó minőségéért — tekintettel arra, hogy a jó hírnévnek örvendő „Aranyos-Polyáni hengerműmalmi lisztek” tartom, kezeséget vállalok.

Végül kérem egy próbavásárlással meggyőződést szerezni

Kiváló tisztelettel

GIDÁLY SIMONNÉ

ARANYOS-POLYÁNI
HENGERMŰMALMI LISZTEK
RAKTÁRA.

Van szerencsém a n. é. sport-kedvelő közönség figyelmét felhívni

óras és ékszerész üzletemre,

melyet varró gép, kerékpár és az ezekhez szükséges mindennemű alkatrészekkel ellátott raktárral kapcsolatosan megnagyobbítottam.

Varrógépekből raktáron tartok: eredeti Singer varrógépeket és ezekhez szükség mindenféle alkatrészeket u. m.: hajók, karika hajók, szijjak, tűk, stb. stb.

Kerékpárokból a legújabb modelleket és csakis elsőrendű gyártmányokat tartok. Ugyszintén kerékpár alkatrészeket, u. m.: pedálok, kormánytengelyek, kormányok, külső és belső gummik, esengők, nyergek stb., melyeket bármely budapesti versenyképes kerékpár raktár árjegyzéke szerint számítok. Varrógép és kerékpár javításokat, házi villanycsengők felszerelését, javítását gyorsan és pontosan eszközölöm.

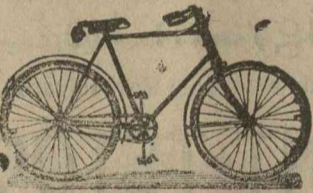
Azonkívül nagy raktárt tartok fali-, inga-, ébresztő-, arany-, ezüst- és zsebórákból.

Kérem a n. é. közönség b. pártfogását és raktáromnak való szíves megtekintését

Hitelképes egyéneknek kerékpár és varrógépek vételénél kedvező részletfizetési kedvezményt nyújtok.

R. VISKY BÉLÁNÉ óras, ékszerész és látszerész,
varrógép és kerékpár raktára.

Marosújvár. — Mikó-utca. — Saját ház.

Vadászok figyelmébe!!

Fegyverek, revolverek 30—50 százalékkal

olcsóbban kaphatók nálam, mintha másutt részletfizetésre vásárolna.

Kérje ingyen és bérmentve legújabb árjegyzékemet

Halásznai, vadászati, torna, vivó és egyéb sportcikkekből állandóan dúsraktár.

FÖLDESI L.

fegyver és sportcikk üzlete.

Budapest VII. Rákóczy-ut 6.

Naponta 100 csomagot küldök vidékre.